

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Shrines in **SHIRAZ**

Photographs by Nur Jamil

Sharib Press

Shrines in SHIRAZ

Photographs by Nur Jamil

Copyright © 2025 Shrib Press.

All rights reserved.

Photos by Nur Jamil Zahuri

Introduction by Jamiluddin Morris Zahuri

Text compiled by Maryam Teimoori Moghaddam

Graphic and Layout by Kara Zahuri

Preparation for Printing Laila Shabankari

Sharib Press - Nov 2025

Printed in Tehran, Iran

عکس‌ها توسط نور جمیل ظهوری

مقدمه توسط جمیل الدین موریس ظهوری

جمع‌آوری متن فارسی مریم تیموری مقدم

گرافیک و صفحه‌آرایی توسط کارا ظهوری

آماده‌سازی برای چاپ توسط لیلا شبانکاری

انتشارات شارپ - نوامبر ۲۰۲۵

چاپ شده در ایران، تهران

متن حاضر از کتاب «به شیراز آی» نشر خاموش، اثر مریم تیموری مقدم گزینش شده است.

The present text is adapted from “*Spritual Guide to Shiraz*” *Chishti Publication*
by Maryam Teimoori Moghaddam.

Sharib Press

Contents

Introduction	5
Sheikh Abu Saeb	7
Sheikh Abu Zare	9
Sheikh Abdullah Khafif Shirazi	11
Ibn Bakuye (Baba Kuhi)	13
Ruzbihan Baqli	15
Sadi Shirazi	19
Khajoo Kermani	21
Hafiz Shirazi	23
Agha Muhammad Hashem Zahabi, Forsat Shirazi, Ahli Shirazi.....	27
Mir Sayyid Sharif Jorjani	29
Shah Dae Allah Shirazi	31
Atame Shirazi	33
Asiri Lahiji	35
Ghiyasuddin Mansur Dashtaki	37
Rahmat Ali Shah	39
Sari Shirazi	41
Sheikh Mofid Davar	43
Vahidul Awliya	45
Shooride Shirazi	47
Seven saints & Forty saints	49

For address of the Shrines scan the QR codes. برای آدرس مقابر QR کد را اسکن کنید.

Introduction.

There are few cities in the world that can lay claim to such a magnificent history of spirituality as the capital of Fars - Shiraz. A true jewel in the crown of ancient Persia and a treasure of modern Iran.

Hafiz Shirazi is of course inextricably woven into the history and the living spirituality of Shiraz. He is universally admired and extolled for his great poetry and can be classified as one of the great poets of the world. Admired and even envied by writers like Goethe and Emerson his place in the galaxy of mystic poets is assured but it is not always understood how deeply spiritual his works are and how inspired by his mystic experiences. He is used today by many for his unique ability to throw light upon modern events across the centuries. People in Iran often consult his writings to gain insight into their own predicaments. Beyond this his writings convey a depth of knowledge of spirituality that is truly inspired.

The spiritual greatness of Shiraz would indeed be secured by this great poet alone but in fact as this book shows, there have beeng many great mystics of Shiraz, over the ages, that have contributed to its renown. The tombs of many have been obscured but some remain and have been wonderfully revealed by excellent photographs in this volume. They are the work of a young photographer Nur Jamil Zahuri, who has a genuine interest in the subject. The texts in English and Farsi are taken in part from the writings of Maryam Teimoori Moghaddam who has written a recent book on the subject to be published shortly in England. The Farsi version is already available. The first rate technical production was in the hands of Kara Fouladi.

We pray that this volume will open up to a new audience the spiritual wealth of Shiraz and that the writer, photographer, and technical producer will be amply rewarded by the blessings of Allah and the saints buried in that city.

Jamiluddin Morris Zahuri
Nov 2025

مقدمه

شمار اندکی از شهرهای جهان می‌توانند به داشتن تاریخی چنین باشکوه در معنویت ببالند، آن‌گونه که مرکز استان فارس، شیراز می‌تواند. گوهری راستین در تاج ایران باستان و گنجینه‌ای گران‌مایه از ایران امروز.

حافظ شیرازی، بی‌تردید، در تار و پود تاریخ و معنویت زنده‌ی شیراز تنیده است. او در سراسر جهان به سبب شعرهای درخشانش تحسین می‌شود و بی‌گمان از بزرگ‌ترین شاعران جهان به شمار می‌آید. نویسندگانی چون گوته و امرسون او را ستوده و حتی به مقامش غبطه خورده‌اند. جایگاه او در منظومه‌ی شاعران عارف مسلک جهان، مسلم است، اما همیشه درنیافته‌اند که آثارش تا چه اندازه عمیقاً روحانی و برگرفته از تجربیات عرفانی اوست. امروزه بسیاری از مردم به وی رجوع می‌کنند تا از توانایی یگانه‌ی او در تاباندن نوری بر رخدادهای زمانه بهره گیرند. ایرانیان نیز اغلب برای درک و بینش نسبت به سرنوشت خویش به دیوانش تَفأل می‌زنند. ورای این، اشعار او حامل دانشی ژرف از معنویت است که به راستی الهام‌یافته می‌نماید.

عظمت معنوی شیراز، تنها با وجود این شاعر بزرگ، تضمین‌شده می‌بود، اما همان‌گونه که این کتاب نشان می‌دهد، در گذر روزگاران، عارفان بزرگی در شیراز زیسته‌اند که هر یک بر آوازه‌ی آن افزوده‌اند. مزار بسیاری از آنان در گذر زمان به فراموشی سپرده شده، اما برخی همچنان برجای مانده‌اند و در این کتاب، به یاری عکس‌هایی چشم‌نواز و استادانه، بار دیگر جان گرفته‌اند. این تصاویر، حاصل کار عکاسی جوان به نام نور جمیل ظهوری است که علاقه‌ای راستین به این موضوع دارد. متون انگلیسی و فارسی کتاب، برگرفته از نوشته‌های مریم تیموری مقدم است که به‌تازگی کتابی درباره‌ی همین موضوع نگاشته که به‌زودی در انگلستان منتشر خواهد شد؛ نسخه‌ی فارسی آن هم‌اکنون در دسترس است. تولید فنی این اثر، که از کیفیتی ممتاز برخوردار است، به دست کارا فولادی انجام گرفته است.

دعا می‌کنیم که این اثر، دریچه‌ای نو به سوی گنجینه‌ی معنوی شیراز بگشاید و نویسنده، عکاس و تولیدکننده‌ی فنی آن، به برکت الطاف الهی و اولیای مدفون در آن شهر، پاداشی شایسته دریافت کنند.

جمیل‌الدین موریس ظهوری

نوامبر ۲۰۲۵

(ترجمه توسط هوش مصنوعی Chat GPT)

فهرست

مقدمه	۵
شیخ ابوالسائب	۷
شیخ ابوزرعه	۹
ابوعبدالله بن خفیف شیرازی	۱۱
ابن باکویه (بابا کوهی)	۱۳
روزبهان بقلی	۱۵
سعدی شیرازی	۱۹
خواجوی کرمانی	۲۱
حافظ شیرازی	۲۳
آقا محمّد هاشم ذهبی، فرصت شیرازی، اهلی شیرازی.....	۲۷
میرسید شریف جرجانی	۲۹
شاه داعی الله شیرازی	۳۰
ابواسحاق اطعمه شیرازی	۳۳
شمس‌الدین محمّد اسیری لاهیجی	۳۵
غیاث‌الدین منصور دشتکی	۳۷
رحمت علیشاه	۳۹
ساری شیرازی	۴۱
شیخ مفید داور	۴۳
وحیدالاولیا	۴۵
شوریدهٔ شیرازی	۴۷
هفت تنان و چهل تنان	۴۹

Sheikh Abu Saeb was a great Sufi of the 3rd century Hijri. His shrine is known as A'sar Rasulallah (or the Relics of the Prophet Muhammad). It is said that his father was a wealthy merchant. When his father passed away, his two sons divided their father's property according to God's law. When it came to the hair of the Holy Prophet (peace be upon him), Sheikh Abu Saeb said, "The hair of the Holy Prophet is so precious, noble, and glorious that we cannot divide it with scissors. I accept this bounty and blessing that God has bestowed upon me, and you may take the rest of the inheritance." Thus, Sheikh Abu Saeb took the hair, placed it on his eyes, and then kept it in his pocket. Throughout his life, he would smell it, kiss it, and recite Durood Sharif (prayers in praise of the Holy Prophet Muhammad). When his death approached, he made the following will: "When you wash my body and wrap me in the shroud, perfume me and place this blessed hair in my right eye. May it be that God showers mercy upon me through this blessed hair, for I have nothing else to offer." His friends carried out his wishes as instructed. Later, a righteous man saw the Holy Prophet in a dream, and the Prophet told him, "Tell the people that whoever has a need or difficulty should come to Abu Saeb's tomb and ask for it to be resolved. By God's will, they shall receive what they desire." Soon afterward, many people began visiting his shrine on pilgrimage. Even horse riders who reached that point would dismount to pay respect to the blessed hair of the Holy Prophet. Sheikh Abu Saeb's tomb is located in the graveyard of Daruselm.

شیخ ابوالسائب از عارفان سده سوم هجری است. مزار او به آثار رسول مشهور است. می‌گویند پدر او تاجری مال‌دار بود، چون وفاتش رسید، دو پسر داشت، پس مال‌های پدر را طبق فرمان الهی تقسیم کردند. چون به موی حضرت رسالت رسیدند، ابوالسائب گفت: «موی رسول، از آن عزیزتر و جلیل‌تر و شریف‌تر است که به مقراض پاره کنیم، ولیکن می‌ستانم من این کرامت و برکت که خدای تعالی روزی من کرده است و تو تمام مال بستان.» بعد از آن، برادرش تمام مال بستد و شیخ ابوالسائب موی حضرت رسالت بستد و بر چشم مالید و در جیب خود بنهاد و در مدت عمر، با وی بود و آن را بوی می‌کرد و بوسه می‌داد و صلوات بسیار بر رسول می‌فرستاد. چون وفاتش رسید، وصیت کرد که چون مرا بشوید و کفن بپوشانید و خوش‌بوی کنید، این موی کریمه در چشم راست من نهید، مگر به برکت این موی کریمه، خدای تعالی بر من رحمت کند که مرا هیچ وسیلتی نیست. پس همچنان کردند. بعد از آن، یکی از صالحین در خواب دید حضرت رسالت را که فرمود: «مردمان را بگوی که هرکس که او را حاجتی باشد، بر سر قبر ابوالسائب بیاید و بطلبد که ان شاء الله مرادش حاصل شود.» پس خلائق بسیار قصد زیارت او کردند و هرکه آن‌جا می‌رسید، اگر سوار بود، جهت اعزاز و اکرام موی مبارکه حضرت رسول پیاده می‌شد. مزار شیخ، امروزه میان گورستان دارالسلام مشهور است.

Address:

Hafiz Shirazi

Khawaja Shamsuddin Muhammad known as Hafiz Shirazi is a great mystic of the 8th century Hijri. It is generally agreed that Hafiz was born in Shiraz between 720 and 727 Hijri and died in 791 Hijri.

Hafiz's interest in poetry comes from his childhood. To begin with Hafiz's poems lacked structure and even the necessary sublime thought. The turning point came when, from suffering so much criticism, Hafiz became despondent. He sought refuge at the shrine of Ibn-e Bakuye. That night a dream came to him of Hazrat Ali, putting some morsel of food in his mouth. That personage informed him that the gate of Divine Knowledge had been opened to him. On waking Hafiz found he was full of inner peace and joy. He had realized a deep power within that was to affect his life and his poetic ability deeply. The respect Hafiz is held in, may have more to do with his poetry as high art or with its power of prognostication, but I suspect that, as always, with Hafiz there is an ambiguity: seek the fine art in Hafiz - you find it; seek the spirituality of a saint - you find it; seek a prognostication – you find it.

Based on his reading of Hafiz's poetry Hz Zahurul Hassan Sharib has described Hafiz as a man who led a chaste and simple life and who enjoyed the wealth of contentment, showing remarkable patience at times of difficulty. From its poetry it is possible to deduce that he had involvement with the royal courts at various periods of his time. He emphasized the importance of service to Dervishes and unflinching love for the spiritual guide but hated hypocrisy in its various guises. His constant preoccupation was with the love of God. He faced oppositions from many of conservative and an orthodox frame of mind but remained resolute against all odds. Amongst the issues that created dislike or even hatred from the orthodox were the references to wine-drinking, music and profligacy.

حافظ شیرازی

خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی از عارفان والا مقام سدهٔ هشتم هجری است. حافظ در فاصلهٔ سال‌های ۷۲۰ تا ۷۲۷ هجری در شیراز دیده به جهان گشود و در سال ۷۹۱ درگذشت و در گورستان مصلی به خاک سپرده شد.

علاقهٔ حافظ به شاعری، به دوران کودکی او برمی‌گردد. در زمان تولد او و سال‌های شکل‌گیری استعداد شاعری‌اش، سعدی، شاعری بزرگ و پرآوازه بود. در ابتدا، اشعار حافظ به لحاظ ساختار و حتی بن‌مایهٔ فکری ارزش چندانی نداشت. نقطهٔ عطف کار او زمانی آغاز شد که پس از تحمل رنج‌های فراوان و انتقادهای بسیار، اندوهگین و خسته، به آرامگاه ابن باکویه که در زبان عامه بابا کوهی نامیده می‌شود، پناه برد. آن شب در رؤیا دید که انسانی معنوی لقمه‌ای در دهان او نهاد و به او گفت: «پیش‌بان مباش که دروازهٔ دانش الهی به رویت گشوده شده است». پس از تأملی چند، حافظ دانست که حضرت علی، پیشوای صوفیان که به نگهبان دروازهٔ دانش الهی شهرت دارد، او را مخاطب قرار داده است. باتوجه به آنچه دکتر شارب می‌گوید، حافظ یک عارف شاعر بود و نه یک شاعر عارف. احترامی که در گذشته به حافظ گذاشته می‌شد و هنوز هم پابرجاست، ممکن است بیشتر به دلیل کلام حافظ باشد. شعر حافظ، هنری متعالی‌ست و ویژگی آن پیشگوییانه‌گی است؛ اما به نظر من، از آن‌جاکه در شعر حافظ ایهام وجود دارد، شما به دنبال هرچه باشید، آن را می‌یابید؛ اگر به دنبال هنر باشید، آن را می‌بینید؛ اگر در جست‌وجوی معنویت باشید، آن را پیدا می‌کنید؛ اگر به دنبال پیشگویی آینده باشید، آن را خواهید یافت و این امر از ویژگی الهام‌وارگی کلیهٔ اشعار حافظ سرچشمه می‌گیرد.

حضرت ظهوالحسن شارب پس از خواندن اشعار حافظ، او را چنین توصیف می‌کند:

مردی که زندگانی بی‌پیرایه و ساده‌ای داشت. صاحب گنج قناعت بود و در موقعیت‌های مختلف زندگی، صبوری فوق‌العاده‌ای از خود نشان داد. از اشعار او می‌توان چنین برداشت کرد که وی در بازه‌هایی از زندگی‌اش، در دربار پادشاهان رفت‌وآمد می‌کرده است. همچنین در دیوان او، در اهمیت خدمت، درویشان و عشق پایدار به راهنمای معنوی، سخنانی گفته‌شده است. حافظ از ریا، در زیر هر نقابی که پنهان‌شده باشد، بیزار است. فکر و ذکر همیشگی او عشق خداوند است. هر چند محافظه‌کاران و افراط‌گرایان مذهبی با وی مخالفت کردند، اما او در مقابل آن‌ها ثابت‌قدم بود. یکی از موضوعاتی که نارضایتی مخالفان را برانگیخت، ارجاع‌های حافظ به مفاهیمی همچون شراب‌نوشی، موسیقی، معشوق زمینی و رندی بود.